

ORDIN

privind aprobarea Planului național de reglementare a situațiilor excepționale legate de actele de intervenție ilicită

Nr. 9 din „22” februarie 2022

Înregistrat:

Ministerul Justiției

nr. ___ din __ _____ 2022

Ministru _____ Sergiu LITVINENCO

În temeiul articolului 5 alineatul (1) litera d) al Legii nr. 192/2019 privind securitatea aeronautică și punctul 566 din Programul național de securitate în domeniul aviației civile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 124/2021,

ORDON:

1. Se aprobă Planul național de reglementare a situațiilor excepționale legate de actele de intervenție ilicită (se anexează).

2. Autoritățile și structurile competente în domeniul securității aeronautice, aeroporturile situate pe teritoriul Republicii Moldova, agenții aeronautici, operatorii aeroportuari, operatorii aerieni înregistrați în Republica Moldova, furnizorii de servicii de navigație aeriană în termen de 30 de zile vor elabora în baza prezentului Ordin planuri proprii de reglementare a situațiilor excepționale legate de actele de intervenție ilicită.

3. Controlul executării prezentului ordin se atribuie șefului Centrului Antiterorist al Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova și Autorității Aeronauticii Civile.

Director

Alexandr ESAULENCO

Coordonat:
Autoritatea Aeronautică Civilă

PLANUL NAȚIONAL DE REGLEMENTARE A SITUAȚIILOR EXCEPȚIONALE LEGATE DE ACTELE DE INTERVENȚIE ILICITĂ

Capitolul I

Dispoziții generale

1. Planul național de reglementare a situațiilor excepționale legate de actele de intervenție ilicită (*în continuare – Plan*) stabilește modul de organizare și desfășurare a acțiunilor de răspuns la actele de intervenție ilicită, întreprinse de autoritățile și structurile competente în domeniul securității aeronautice, precum și determină sarcinile acestora,

2. Scopul Planului este asigurarea protecției pasagerilor, personalului aeronautic, aeronavelor, aerodromului și/sau aeroportului și persoanelor fizice aflate în pericol, prin aplicarea procedurilor, metodelor și măsurilor de prevenire și curmare a actelor de intervenție ilicită.

3. În baza prezentului Plan autoritățile și structurile competente în domeniul securității aeronautice, aeroporturile situate pe teritoriul Republicii Moldova, agenții aeronautici, operatorii aeroportuari, operatorii aerieni înregistrați în Republica Moldova, furnizorii de servicii de navigație aeriană, vor elabora planuri proprii de reglementare a situațiilor excepționale legate de actele de intervenție ilicită, în care vor fi reflectate: schemele de înștiințare și de interacțiune, măsurile implementate și căile de soluționare, factorii de decizie și legătura cu autoritățile, punctele vulnerabile, scheme de evacuare, calculele de forțe și mijloace/echipamente speciale în cazul survenirii actelor de intervenție ilicită menționate la pct. 6 din prezentul Plan.

4. Procedurile detaliate referitoare la aplicarea unor măsuri de securitate aeronautică (Schema de înștiințare/lista de contacte, Schema de înștiințare și alarmă, Planuri-scheme ale punctelor de comandă, Planuri-scheme ale aeroporturilor, instrucțiunile privind acțiunile în situații excepționale legate de actele de intervenție ilicită etc.) vor fi clasificate în conformitate cu prevederile pct. 14 din Programul național de securitate în domeniul aviației civile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 124/2021, un exemplar fiind transmis Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova.

5. Principiile fundamentale ale procesului de reglementare a situațiilor excepționale legate de actele de intervenție ilicită sunt:

a) evitarea sau minimizarea pierderilor de vieți omenești, protecția drepturilor persoanelor puse în pericol de un act de intervenție ilicită;

b) asigurarea inevitabilității pedepsei pentru persoanele care au săvârșit acte de intervenție ilicită;

c) dirijarea unipersonală a forțelor și mijloacelor antrenate;

d) cooperarea cu alte organe de stat.

6. Punerea în aplicare a Planului este condiționată de comiterea următoarelor acte de intervenție ilicită:

a) deturnarea unei aeronave în zbor;

b) capturarea ilicită a aeronavei la sol;

c) luarea de ostatici la bordul aeronavei, pe aerodrom și/sau în aeroport.

d) pătrundere forțată la bordul aeronavei, pe aerodrom și/sau în aeroport ori în locul amplasării mijloacelor și serviciilor de navigație aeriană,

e) amenințare cu bombă/comunicarea mincinoasă cu bună-știință despre actul de terorism care pot pune în pericol siguranța unei aeronave aflate în zbor sau la sol, a pasagerilor, a echipajelor, a personalului la sol și/sau a persoanelor aflate pe aerodrom, în aeroport și/sau la locul amplasării (în incinta) unei instalații aeroportuare sau a unui serviciu al aviației civile;

f) plasarea, în scopuri criminale, la bordul aeronavei, pe aerodrom și/sau în aeroport a articolelor interzise.

7. Autoritățile și structurile competente în realizarea Planului:

a) Serviciul de Informații și Securitate;

b) Ministerul Afacerilor Interne (*în continuare - MAI*);

c) Ministerul Apărării;

d) Autoritatea Aeronautică Civilă;

e) Procuratura Generală;

f) Agenții aeronautici;

g) Operatorii aeroportuari;

h) Transportatorii aerieni înregistrați în Republica Moldova;

i) Furnizorii de servicii de navigație aeriană.

8. La necesitate, Comandamentul Operațional Antiterorist (*în continuare - Comandament*), poate antrena și alte autorități competente, specialiști în diverse domenii, care vor contribui la desfășurarea acțiunilor de răspuns la actele de intervenție ilicită.

9. Autoritățile și structurile menționate în pct.7 realizează întregul spectru de măsuri, impuse prin legislația națională în vederea reglementării situațiilor excepționale legate de actele de intervenție ilicită.

10. În caz de reorganizare a autorităților și structurilor menționate în Plan, atribuțiile acestora vor fi preluate de către succesorii lor de drept.

Capitolul II

Declanșarea mecanismelor de răspuns la actele de intervenție ilicită

11. La survenirea actelor de intervenție ilicită, menționate la pct. 6, se declanșează mecanismul de desfășurare a operației antiteroriste conform Regulamentului Comandamentului Operațional Antiterorist, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 121/2021.

12. Primele măsuri de reacție și răspuns, până la constituirea Comandamentului și sosirea forțelor operaționale la locul comiterii actelor de intervenție ilicită, se realizează în baza instrucțiunilor și planurilor proprii de reglementare a situațiilor excepționale ale operatorilor aerieni, operatorilor aeroportuari, agenților aeronautici, furnizorilor de servicii de navigație aeriană.

13. Temei pentru declanșarea măsurilor de răspuns la actele de intervenție ilicită, menționate la pct. 6, constituie informațiile veridice, obținute de către organele securității statului, autoritățile și structurile cu competențe în domeniu, privind amenințarea, intenția, comiterea unor acte de intervenție ilicită.

14. În cazul comiterii actului de intervenție ilicită, Dispeceratul operatorului de aeroport/dispeceratul Î.S. Moldatsa/MAI asigură notificarea autorităților implicate conform schemelor de înștiințare, după care întreprinde și coordonează primele măsuri de reacție și răspuns conform planului propriu de reglementare a situațiilor excepționale.

15. În cazul în care aeronava supusă unui act de intervenție ilicită este în zbor, responsabil pentru notificarea operatorului aerian despre necesitatea examinării aeronavei va fi managerul de securitate al companiei sau comandantul de bord al aeronavei.

16. La recepționarea informațiilor menționate în pct. 14, precum și în baza informațiilor operative veridice, Serviciul de Informații și Securitate inițiază procedura de creare a Comandamentului și declanșează sistemul de înștiințare și alarmă pentru autoritățile naționale cu atribuții în domeniu.

17. Concomitent, Serviciul de Informații și Securitate, în conformitate cu procedurile prevăzute de Sistemul național de alertă teroristă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 995/2018, stabilește nivelul corespunzător (nivel critic/roșu) de alertă.

18. La declanșarea sistemului de înștiințare și alarmă în cazul actelor de intervenție ilicită, autoritățile naționale cu atribuții în domeniu vor acționa în conformitate cu prevederile actelor normative interne, prin care sunt reglementate acțiunile departamentale și timpul de reacție în situații de criză teroristă, ordonând punerea în aplicare a planurilor respective.

19. Instituțiile antrenate vor pune la dispoziția Comandamentului informația, mijloacele materiale, tehnice și financiare, mijloacele de transport, mijloacele de comunicații electronice, sistemele informaționale și detașează în compartimentele operaționale personal calificat.

20. Din momentul începerii operației antiteroriste pentru realizarea măsurilor de răspuns la actele de intervenție ilicită și până la finalizarea ei, militarii, colaboratorii și specialiștii, antrenați în derularea acesteia, sunt subordonați conducătorului Comandamentului și eliberați de la îndeplinirea altor obligații de serviciu.

Capitolul III

Punctul de comandă

21. Comandamentul își desfășoară activitatea în punctul de comandă,

amplasat, de regulă, în aeroport, unde a avut loc actul de intervenție ilicită.

22. Operatorii aeroportuari vor asigura dislocarea Comandamentului în punctul de comandă, dotat și asigurat în conformitate cu prevederile prezentului Plan.

23. Fiecare operator aeroportuar va stabili din timp un sediu pentru dislocarea punctului de comandă și va asigura mentenanța acestuia.

24. Punctul de comandă reprezintă componenta de bază a mecanismului de management a situațiilor de criză de unde se exercită actul de comandă asupra forțelor operaționale.

25. Sediul punctului de comandă trebuie să corespundă următoarelor cerințe:

- a) amplasarea compactă într-un singur loc;
- b) prezența condițiilor necesare pentru conectare la comunicațiile guvernamentale;
- c) dotarea cu mijloace de legătură (telefon, fax, stații radio) și tehnică de birou;
- d) asigurarea condițiilor necesare unei activități de lungă durată (sală de ședințe, adăposturi, linii de comunicații interioare, punct de alimentare, mijloace personale de protecție, încăpere de odihnă etc.);
- e) posibilitatea dispunerii dispersate a compartimentelor operaționale în cadrul punctului de comandă (5-6 săli);
- f) prezența mai multor căi de evacuare și acces;
- g) posibilitatea asigurării protecției fizice a punctului de comandă.

26. După identificarea sediilor pentru dislocarea punctului de comandă, aeroporturile vor informa în scris Centrul Antiterorist al Serviciului de Informații și Securitate (*în continuare – Centrul Antiterorist*), în vederea asigurării eficienței lucrului Comandamentului și proceselor de reacție și management în situații excepționale legate de acte de intervenție ilicită.

27. În dependență de evoluția situației excepționale conducătorul Comandamentului poate decide schimbarea locației punctului de comandă, în scopul eficientizării proceselor de management.

28. Conducătorul Comandamentului este responsabil de organizarea și desfășurarea activității în punctul de comandă.

29. Regimul de lucru al punctului de comandă și al compartimentelor operaționale se stabilește de conducător, cu asigurarea continuității măsurilor desfășurate.

Capitolul IV

Acțiunile de răspuns la actele de intervenție ilicită

30. Managementul acțiunilor de răspuns la actele de intervenție ilicită pe Aeroportul Internațional Chișinău este asigurat de către Comandament.

31. Managementul acțiunilor de răspuns la actele de intervenție ilicită pe alte aeroporturi din țară, decât Aeroportul Internațional Chișinău, este asigurat de către Consiliul Teritorial Antiterorist (*în continuare - CTA*) din unitatea administrativ-teritorială unde s-a produs situația excepțională, în baza actului normativ aprobat de

Guvern, până la sosirea forțelor operaționale ale Comandamentului.

32. Din momentul sosirii membrilor Comandamentului și forțelor operaționale la locul comiterii actului de intervenție ilicită, atribuțiile și responsabilitățile de gestionare a situației excepționale se transmit de la MAI (în Aeroportul Internațional Chișinău) sau CTA (în alte aeroporturi din țară) la Comandament.

33. Personalul MAI sau CTA, care a fost antrenat în realizarea primelor măsuri de reacție și răspuns la survenirea situației excepționale, cauzate de actul de intervenție ilicită, va participa în continuare în lucrul Comandamentului, în vederea asigurării continuității acțiunilor și acordării suportului necesar.

34. Tot personalul operatorilor aerieni, operatorilor aeroportuari, agenților aeronautici, furnizorilor de servicii de navigație aeriană este obligat să acorde suportul Comandamentului la survenirea situației excepționale, cauzate de actul de intervenție ilicită.

35. Activitatea, atribuțiile și componența Comandamentului este reglementată în conformitate cu legislația națională și actele departamentale ale instituțiilor cu atribuții în domeniu.

36. Din momentul aplicării Planului, Comandamentul este în drept să decidă limitarea, reținerea sau anularea zborurilor la decolare/aterizare, evacuarea pasagerilor, angajaților și altor persoane din teritoriul aeroportului.

Capitolul V

Procesul de negocieri

37. Pentru salvarea vieții și a sănătății oamenilor, a valorilor materiale, pentru evaluarea posibilităților de curmare a actelor de intervenție ilicită fără a recurge la forță, se admit negocierile cu persoanele ce au comis sau intenționează comiterea actelor de intervenție ilicită.

38. Responsabil de organizarea și asigurarea procesului de negocieri este Comandamentul.

39. Conducătorul Comandamentului desemnează șeful Grupului de negocieri, după caz, se implică personal în procesul de negocieri.

40. În cazul în care procesul de negocieri necesită a fi inițiat până la sosirea forțelor operaționale ale Comandamentului, MAI sau CTA coordonează cu Centrul Antiterorist procedura de desemnare a persoanei care va purta negocierile, până la preluarea procesului de către Grupul de negocieri.

Capitolul VI

Interacțiunea cu mass-media

41. Interacțiunea cu mass-media și informarea opiniei publice pe marginea măsurilor de prevenire și răspuns la actele de intervenție ilicită se asigură exclusiv de către Centrul de presă al Comandamentului în conformitate cu prevederile Legii nr. 120/2017 cu privire la prevenirea și combaterea terorismului și a Regulamentului Comandamentului Operațional Antiterorist, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 121/2021.

42. Aeroporturile vor asigura condiții și spații necesare pentru organizarea și desfășurarea briefingurilor și conferințelor de presă.

Capitolul VII

Încheierea măsurilor de răspuns la actele de intervenție ilicită

43. Măsurile de răspuns la actele de intervenție ilicită se consideră încheiate din momentul în care a fost curmat actul de intervenție ilicită și lichidat pericolul pentru viața și sănătatea persoanelor și situația este controlată în volum deplin de către autoritățile competente în domeniu.

44. Decizia de încheiere a măsurilor de răspuns la actele de intervenție ilicită este luată de către conducătorul Comandamentului.

45. Autoritățile și structurile cu competențe în domeniu, antrenate în măsurile de răspuns la actele de intervenție ilicită întocmesc, la încheierea acestora, rapoarte detaliate cu privire la acțiunile realizate și rezultatele obținute, prezentându-le conducătorului Comandamentului, și, după caz, - autorității administrative de implementare și realizare a politicilor în domeniul aviației civile.

46. La finalizarea măsurilor de răspuns, conducătorul Comandamentului întocmește, în baza rapoartelor prezentate de către autoritățile și structurile antrenate, un raport detaliat privind sarcinile trasate, deciziile aprobate și acțiunile desfășurate de către Comandament, efectivul implicat, pierderile suportate și rezultatele atinse.

47. Raportul menționat în pct. 46 al prezentului Plan se prezintă Consiliului Suprem de Securitate.

48. Autoritatea Aeronautică Civilă asigură informarea Organizației Internaționale a Aviației Civile (ICAO) despre toate aspectele privind asigurarea securității aeronautice legate de actul respectiv.

49. Repararea prejudiciilor ce au survenit pe urma actelor de intervenție ilicită, precum și restricțiilor și măsurilor impuse în cadrul lichidării situației excepționale se va realiza în conformitate cu prevederile legislației naționale în vigoare.

Capitolul VIII

Exerciții

50. Stabilirea, verificarea și eficientizarea capacităților operaționale ale autorităților și structurilor cu competențe în domeniul securității aeronautice, precum și formarea deprinderilor de interacțiune dintre participanții implicați în acțiuni de suprimare a actelor de intervenție ilicită se realizează în cadrul exercițiilor.

51. Organizarea și desfășurarea exercițiilor de răspuns la actele de intervenție ilicită la scară largă se realizează de către Serviciul de informații și Securitate cel puțin o dată la doi ani, cu participarea comună a operatorilor aeroportuari, transportatorilor aerieni, Inspectoratului General al Poliției de Frontieră a MAI, furnizorului de servicii de navigație aeriană și altor agenți aeronautici care aplică standarde de securitate aeronautică și care activează în spațiile situate în interiorul sau în exteriorul zonelor aeroportuare.

52. Exercițiile de răspuns la actele de intervenție ilicită după domenii specifice, se desfășoară cel puțin o dată pe an în conformitate cu instrucțiunile, programele și planurile proprii ale instituțiilor implicate în acțiuni de suprimare a actelor de intervenție ilicită, cu informarea obligatorie a Centrului Antiterorist.

53. Centrul Antiterorist poate desfășura planificat și/sau inopinat, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, teste antiteroriste în vederea identificării și evaluării vulnerabilităților, precum și eficientizării managementului riscurilor în sistemul național de aviație civilă.